

SEPTEMBER aastal 2011

September on käes ja paljudel uus kooliaasta alanud.

Vastemõisa poolt Suure-Jaani sõites võib juba paar kuud näha esmapilgul väga lõplikuna tunduvat silti „Suure-Jaani linn suletud“. Tegelikult on küll sildi juures ka liiklusmärk, mis suunab suured masinad linnast ümber sõitma, sest Suure-Jaani põhilisel liiklussuunal on teest hetkel järel vaid porine kraav. Bussid ja väiksemad masinad ukerdavad mööda kõrvaltänavaid ning ilmselt on häiritud nii sõitjad kui siiani vaiksete kõrvaltänavate kruntide omanikud. Ebamugavuste „tasuks“ peaks aga olema uus vee- ja kanalisatsioonisüsteem ning endisest hoopis rohkem tänapäeva ettekujutustele vastav tänav ning kõnnitee. On, mida oodata.

Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide ehitus on ilmselt päris paljude suurejaanilaste peas tekitanud vastakaid mõtteid ja küsimusi. Kas liituda või mitte? Võib-olla saan mina oma eluajal kaevuga hakkama? Mine tea kui kalliks vee hind tõuseb? Ei tea kui palju trasside majja toomine maksab – jõuan ma üldse seda teha? Ja kui palju sellega sekeldamist on ning kust korralikke töömehi leida? Mis need uued wc-potid veel maksta võivad – ja kas nad minu vanasse majja üldse mahuvadki?

Nendele küsimustele vastuse otsimiseks ei ole enam väga palju aega, sest soodustingimustel saavad paljud trassidega liituda vaid selle aasta lõpuni. Võib öelda, et soodustingimused on tõesti väga soodsad tingimused – kanalisatsiooniga liitumine maksab 200 eurot, puhta vee saab majja liitumistasuta. Juba olemasolevate trassidega liitumise eest küsitakse enamasti mitmeid tuhandeid eurosid. Seetõttu mõjutab ühisveevärgi vee ja tsentraalse kanalisatsiooni olemasolu majjas oluliselt kinnisvara hinda. Päris kindlasti tasuks kõigil nendel kinnistute omanikel, kellel liitumisvõimalus tekib, täpselt järele uurida ning liitumist tõsiselt kaaluda. Sest kes teab, kui kauaks jätkub kaevus vett, kui suved on nii kuivad – ja kas selle vee kvaliteet püsib tiheasustuses piisavalt kõrge. Ning kui karmiks lähevad keskkonnanõuded ja sellest lähtuvalt reovee ja käimlate väljaveo hinnad? Selles pole aga kindlasti kahtlust, et praegune investering end kordades ära tasub, kui kord kinnistut müüa tuleb.

Huvilistele on lubanud selgitusi anda nii vallavanem Tõnu Aavasalu, valla ehitusosakonna juhataja Are Aua, arendusnõunik Aino Viinapuu, keskkonnanõunik Tiiu Umal kui Hoolduse juhataja Aivar Veeperv. Olge siis kõik aktiivsed ja esitage neile küsimusi, mis teil selgusele jõudmiseks vastust vajavad.

Küsimus: „Kas liituda ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga ning milliseid kulusid ja sekeldusi see kaasa toob?“ ei ole mulle võõras, sest seisid see tosin aastat tagasi ka minu ees. Olen ma praegu tehtud otsusega rahul? Jah, siiani küll, sest ma ei pea muretsema kuivade suvede pärast, puhastama veepumba harjasid ja otsima, kust saada fekaaliautot. Trassi majja toomine ning wc-poti paigaldamine aga ei olnudki nii aeganõudvad ja tülikad kui ma kartnud olin – paigaldajad olid professionaalid, kes oma tööd tundsid. Ning kaevulgi on endiselt rakendus – suvel saab sealt aia kastmiseks vett.

Jõudu kaalumiseks kinnistute omanikele ja head kooliaastat kõigile!

Leili Kuusk
leili@suure-jaani.ee

Uuring, mis tahab muuta maailma

Augustis algas kõige laiaulatuslikum täiskasvanute oskusi mõõtev uuring, mis maailmas seni tehtud. Eesti jaoks on see uuring esmakordne ja samas ka suurim isikuuuring, mis statistikaamet on läbi viinud. TEAN ja OSKAN uurib 25 riigis, kuidas 16–65 aastaste inimeste haridus, töökogemus ja tehnoloogiakasutus mõjutavad nende elu, kui head on inimeste oskused ning kuidas oskuste taset hoida ja tõsta. Eestis saavad kaheksa kuu jooksul kutse uuringus osalemiseks 13 000 inimest. Suure-Jaani vallas on osalejaid 58.

Kõigile vastajatele saadetakse koju kiri palvega osaleda. On väga oluline, et kõik kirja saajad leiaksid aega küsimustele vastata. Vastajatele on ette nähtud ka kingitus.

Suure-Jaani vallas viivad uuringut läbi Statistikaameti küsitlejad Viktor Mäger ja Malle Vaheoja.

Aune Valk

Wersalinka 2011 Suure-Jaani laululaval.

FOTO: Leili Kuusk.

Mažoretid ja muusika

Sel aastal võis rahvusvahelise noorte puhkpilliorkestri Wersalinka kontserte nimetada ka tantsuetendusteks, kus saatemuusika, nagu tänapäeval tavaks öelda, live – puhkpilliorkestrilt.

Orkestri poolt selgeks õpitud kuueteistkümnest loost üheksa olid tantsusaatega, 70ndate aastate hittide ja ABBA popurriid omakorda koosnesid mitmest tantsust. Eelmistest aastatest rohkem pakkus orkester ka silmailu – igal kontserdil jõudis publiku ette 7–8 erinevat talleeti.

Mažoretide etteasteid on meie kontsertide küllastajad näinud tänaseks juba kuuel aastal, aga kes need mažoretid ikkagi on? See ala on Eestis suhteliselt tundmatu. Prantsusmaalt alguse saanud traditsiooni vanuseks peetakse aga rohkem kui 200 aastat ja paljudes Euroopa riikides on puhkpilliorkestrite juures mažoretide grupid, kes koonduvad põhiliselt kahte rahvusvahelisse ühendusse

(NBTA ja IMA) – pidades isegi Euroopa meistrivõistlusi. Eriti populaarsed on mažoretid Poolas, Tsehhis ja Slovakkias. Poolas algavad Euroopa meistrivõistlustele kandideerijate mõõduvõtmised mais, IMA võistlused ise toimuvad aga augusti viimasel nädalavahehetusel. Võistlusklassid on soolo, duett, trio, väike grupp (4–7 inimest), grupp (8–25 inimest). Peale selle on etteasted erinevate vahenditega – kepikestega, tutikestega ja šou, kus kasutatakse erinevaid rekvisiite. Igast osalevast riigist saab Euroopa meistrivõistlustele maksimaalselt kolm gruppi. Reeglid on ka riietuse ja soengute osas. Etteasted kujutavad endast koreograafilist tantsu puhkpilliorkestri saatel. Tavaliselt marsivad mažoretid orkestri ees ning kõige ees on peamažorett, kes teeb ka kõige keerulisemaid elemente ja sooloteasteid.

Kui Wersalinka asisemast poolest rääkida, siis andsid noored sel aastal kokku 10

kontserti: kolm Poolas – Lomža raekojas esisel vanal turuplatsil ja linna kahes atraktsioonidega pargis, kaks kontserti Valgevenes – Djatlovi rajooni Boroviki külas sanatooriumis „Radon“ ja Karelicy rajooni Varantšani külas ning viis kontserti Eestis – Pärnus, Toris, Sindis, Suure-Jaanis ja Tartus. Lomžas lisandus veel ülesastumine katedraalis Armees päeva teenistusel, Tartus osales orkester aga rahvusvahelisel puhkpillifestivalil „Mürtsub pill“.

Wersalinka harjutuslaager toimus sel aastal Lomžas – eestvedajaks ikka väsimatu Tomasz Czarnecki. Orkestri ees olid dirigendid Rein Vendla ja Waldemar Borusiewicz, peakoreograaf oli Maria Gierasimiuk, reisil saatis tüdrukuid Lomža orkestri koreograaf Marzanna Rutkowska, sest Mariat ootas ees EM-ks valmistumise n-ö lõpusirge. Poola orkestrandid olid pärit Lomžast ja Wasilkowist, tantsutüdrukud Lomžast, Kolnost ja Jasionowkast. Kahjuks ei jõudnud laagrisse

sel aastal Valgevene noored mängijad ning dirigendid Josif Ulan ja Denis Klimovitchi osalesid vaid orkestri tegemistes Valgevenemaal.

Eestist kuulus orkestrisse 16 noort – üks Vändrast, viis Pärnust ja 10 Suure-Jaanist: Ave, Juuli, Artur, Tauri, Anu, Kaia, Marti, Mai, Sirelin ja Lylja.

Pisut jäi harjutamise kõrval aega ka poola kultuuriga tutvumiseks – külastati Nowogrodos asuvat eelmise sajandi algul asutatud vabaõhumuuseumi Skansen Kurpiowski ja Poola ühe rahvusvaheliselt tuntuma helilooja Witold Lutoslawski perele kuulunud mõisa Drozdowos, kus praegu on loodusemuuseum ja helilooja memoriaaltuba.

Projekt aitab Suure-Jaani Vallavalitsusel rahastada Haarsartmängumaksu Nõukogu, Eesti Kultuurkapital, Kultuurkapitali Viljandimaa ekspertgrupp, Vändra vald ja Pärnu linn. Suur tänu kõigile!

Leili Kuusk

Kaks päeva teatríte pidu Kuhjaveres

Traditsiooniks saanud teatripäevade tagasiside põhjal saame väita, et aasta pärast soovitakse tagasi tulla. Mullusest rohkem oli nii näitetruppe kui publikut: laupäeval oli külaplatsil umbes 360 ning pühapäeval 330 teatrihuvilist. Ainuüksi esinejaid oli pea 200. Paljud, kes olid esimest korda, leidsid eest meeldiva üllatuse, teised arvasid, et kogu kava oli väga huvitav ja mitmekesine.

Järgneb lk 3

Sürgavere näiteringi „Klamanni emanda kosilased“.

FOTO: Erakogust.

Suure-Jaani Vallavolikogu

25.08.2011

Algatati valla arengukava muutmine; muudeti valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava; kinnitati huvikooli uued õppetasad; otsustati taotleda munitsipaalomandisse osa Suure-Jaani linna tänavatest ja kõnniteedest; võeti valla omandisse peremehetu varana Lahmuse külas teraviljasalve vastuvõtupunkt ja Ängi külas Ängi sigala; otsustati müüa AS'ile Suure-Jaani Haldus Olustvere al puhastusseadmed ja katlamaja, Suure-Jaani I veetorn, Reegoldi k Kooli puurkaev ja Kõidama k Kõidama puurkaev; otsustati müüa 12 munitsipaalorterit.

Tähelepanu!

Suure-Jaani linna Pargi, Supeluse, Lasketiiru, Lauri, Tallinna, Nurme, Pärnu, Ruusi, J. Köleri, Tööstuse, Pihlaka, Oja, Karja ja Veski tänava ning Ringpuiestee kinnistute omanikel on liitumine ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga kuni k.a 31. detsembrini soodustingimustel - ühisveevärgiga tasuta, kanalisatsiooniga 200 eurot. Kokkuleppel on võimalik liitumistasu maksta osade kaupa: 10% lepingu sõlmimisel, 60% pärast liitumisjärgsete ehitustööde vastuvõtmist ning 30% ühe aasta jooksul peale liitumisjärgsete ehitustööde vastuvõtmist.

Konkurss „Maamehe ramm ja vägi“

Maamees ei ole siidikäpp, vaid töötaja, see õige maa sool. Eestimaa tublide maainimeste tegemiste ja saavutuste väärtustamise jätkamiseks kuulutas põllumajandusmuuseum 2010. aasta algul välja konkursi „Maamehe ramm ja vägi“.

Konkursil osalemiseks ootame materjale maal elavate või elanud, nii noorte kui juba taadiikka jõudnud maameeste elust ja tööst. Olgu selleks oma kätega rajatud talu, nutikad lahendused ja huvitavad leiutised maotöö lihtsustamiseks, uudse tehnoloogia rakendamine maaviljeluses või omanäolised sepi- ja puutööd – kõik maameeste eluga seotud teemad on teretulnud. Materjali võib esitada nii reaalse näidiste, fotode, videolõikude kui makettide või kavanditena. Samuti ootame olmeesemeid, dokumente ning mälestusi ja eluolu kirjeldusi.

Mälestuste kirjapaneku hõlbustamiseks aitab teid küsimustik, mille leiata ka muuseumi kodulehelt www.epm.ee. Küsimustiku järgimine ei ole kohustuslik.

Kogutud materjal säilitatakse Eesti Põllumajandusmuuseumis ja kasutatakse novembris 2011 avatava näituse „Maamehe ramm ja vägi“ koostamisel. Soovi korral tagastatakse laekunud materjal omanikule pärast konkursi lõppu.

Konkursi lõpetame pidulikult 2011. aasta muuseumi isadepäeva üritusel 12. novembril.

Võistlustööd palume saata või tuua kuni 2011. aasta 30. septembrini või hiljemalt 15. oktoobrini Eesti Põllumajandusmuuseumisse aadressil Pargi 4, Ülenurme 61714, Tartu maakond.

Juurde palume kindlasti märkida oma nime, sünniaasta ja kontaktandmed.

Informatsioon konkursi ja näituse kohta telefonil 738 3819 või e-posti aadressil kerle.arula@epm.ee.

Kunstilaager Võivaku tiigi ääres

8.-10. augustil toimus MTÜ Ühtne Võhmaküla korraldamisel Võivaku tiigi ääres kunstilaager. Laagri eesmärk oli anda võimalus valla lastele oma oskusi arendada ja suvist vaba aega sisustada. Vaatamata hooti sadavale vihmale joonistati ja maaliti Ly Tedre, Juta Räägeli ning Külli Hiimäe-Metsari juhendamisel toredad tööd. Laagri tegevusest sai osa igal päeval üle kahekümne 3 kuni 18 aastast last ja 4 täiskasvanut.

Õpiti vaatlema ja kujutama ümbritsevat maastikku ning üheskoos tegutsemisest rõõmu tundma. Võimalus oli oma valitud motiive joonistada harilike pliatsitega ning teha sõejoonistust, pastell-, akvarell- ja õlimaali. Ka liivaskulptuur ja pisiplastika leidsid väikeste kunstnike loomingus oma koha. Võimalus oli proovida kätt ja jälgida siidimaali valmimist olasallil. Lõpuõhtul said ehete valmistamise huvilised õppida vajalikke nippe Triinu Paabutilt. Kõikide tööde vanematele ja teistelegi huvilistele esitlemisele lisaks süüdati tiigil küünlad, valgustamiseks sumedat augustitööd, kuulati muusikat ning kinnitati keha osalejate emade poolt toodud maiustega. Kunstilaagris valminud kõikide osalejate parimaid töid on võimalik kuni 16. septembrini vaadata Suure-Jaani kultuurimajas. Osalejad saavad oma tööd tagasi 17. septembril Võivaku tiigi ääres toimuva Miiklilaada ajal.

Korraldajad ja juhendajad tänavad Suure-Jaani vallavalitsust toetuse eest materjali ostmiseks, Suure-Jaani Huvikooli maalialuste, tootide ja molbertite eest, Suure-Jaani Kultuurimaja näituseruumi eest, Sakala Teed OÜ Võhma jaoskonna töötajaid telgi kiire püstitamise eest ning osalejate vanemaid, kes usaldasid oma tublid lapsed laagrisse ning varustasid neid vajalike värvide, toidu jm vajalikuaga.

Küll Hiimäe-Metsar
MTÜ Ühtne Võhmaküla
külanavem

OMAVALITSUSINFO

Suure-Jaani Vallavalitsus

11.08.2011

Määrati sotsiaaltoetuseid 12 perele kokku 1008 eurot; määrati projekteerimistingimused Võhmassaare k Koosu kinnistul üksikelamu, Olustvere katlamaja, Olustvere al Jaamaküla tee 4 Töökoja kinnistul töökoja-garaaži, Suure-Jaani I J. Köleri 23 üksikelamu ja abihooned rekonstrueerimiseks ning arhitektuursed ja ehituslikud lisatingimused Suure-Jaani I Sangari 2 laohooned projekteerimiseks; määrati nelja katastriüksuse maa sihtotstarbeks jäätmeohtlaid maa; anti nõusolek Kobruvere k 3,20 ha maa riigi omandisse jätmiseks; valiti kuue munitsipaalomandis oleva maatüki mõõdistaja; tagastati Navesti k õigusvastaselt võõrandatud Oru A-15 talumaa; määrati Kerita k Tõnne-Hansu ja Vastemõisa k Margovälja suurfarmi kinnistute jagamisel moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed; väljastati ehitusloa Suure-Jaani I J. Köleri 24a ja Reegoldi k Kippeli kinnistul elamute lammutamiseks ning Vihiküla ja Vastemõisa 15 kV jaotuspunkti ehitamiseks; väljastati kirjalik nõusolek Suure-Jaani I J. Köleri 24a ja Reegoldi k Kippeli kinnistul asuvate kuruude lammutamiseks; anti kasutusluba Suure-Jaani linnas Pargi, Supeluse, Lasketiiru ja Tallinna tänavate ning Lohavere külas Lauri tänaval asuvatele Suure-Jaani linna vee- ja kanalisatsioonisüsteemidele; eraldati reservfondist Kildu Põhikooli Tiigrihüppe projekti kaasfinantseeringuks 276 eurot; lubati korraldada kohviku Arturi Juures väliterrassil suvelõpupidu; eraldati tegevusalalt Sport 50 eurot Liisi Kala osalemiseks Kääriku spordilaagris; muudeti olmejäätmeveo tingimusi kaheksal jäätmevaldajal.

16.08.2011

Arutati korteri eraldamise avaldust; arutati vallavolikogu istungi päevakorda ja eelnõusid.

23.08.2011

Määrati sotsiaaltoetuseid 21 perele kokku 2499 eurot;

paigutati omasteta puudega isik hooldusele SA'sse Lohavere Ravi- ja Hooldekeskus; määrati toimetulekutoetust 19 perele kokku 2717 eurot; eraldati reservfondist Olustvere Põhikooli Tiigrihüppe projekti kaasfinantseeringuks 1500 eurot; väljastati ehitusloa Olustvere alevikus Jaamaküla tee 3 puuditöökoja laiendamiseks, Suure-Jaani I J. Köleri tn 5 administratiivhoone rekonstrueerimiseks ja Reegoldi külas Suurfarmi kinnistule Kaasiku Suurfarmi vedelsõnnikuhooldla ehitamiseks; väljastati kasutusloa Tääksi k Aua kinnistul kapptelefonijaama ja Vihi k Nurme kinnistu elektrivõrgu liitumisühendustele; väljastati kirjalik nõusolek Navesti k Ruusi kinnistule salvkaevu ja Vastemõisa k Söödi kinnistule septiku ja imbtunneli rajamiseks; määrati projekteerimistingimused Kabila k Saare kinnistul poolelioleva üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks, Päraküla k Roosi tn 2 elamu-garaažile laienduse ja Reegoldi k Kippeli kinnistule üksikelamu ja abihoonete projekteerimiseks ning Völlu k Kingu kinnistule uue laudahoone ehitusprojekti koostamiseks; lubati korraldada Ülde külaplatsil suvelõpupidu.

29.08.2011

Otsustati pikendada puudega isiku üle seatud eestkostet; otsustati jätkata omasteta vanuri hoolduskulude puuduoleva osa tasumist SA's Lohavere Ravi- ja Hooldekeskus; väljastati liikumispuudega isiku parkimiskaart; väljastati ehitusluba Lohavere k Lohavere elamu lammutamiseks ja Olustvere al Jaama tee 4 asuva töökoja-garaaži metallitöökojaks rekonstrueerimiseks; määrati projekteerimistingimused Lahmuse kooli kinnistul asuva koolihoonena kasutatava mõisa peahoone ja võimalana kasutatava tall-tõllakuuri konserveerimis-restaureerimisprojekti koostamiseks ja Suure-Jaani I Ringpuiestee 19 kõrvalhoone laiendamiseks; otsustati autasustada õpetaja Tiina Idla't Suure-Jaani Vallavalitsuse tänukirjaga kauaaegse tulemusliku pedagoogilise töö ja aktiivse ühiskondliku tegevuse eest; lubati korraldada 01.09. Suure-Jaani Gümnaasiumi õppeaasta avaaktus ja 03.09. laulurahva sügispäev Hüpassaases; määrati Lahmuse k Altveski kinnistu jagamisel moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed; muudeti olmejäätmeveo tingimusi kahel jäätmevaldajal.

Mälestuskivi endisele Kabila koolile

20. augustil, Eesti Vabariigi taasiseseisvuspäeval, kogunes endise Kabila koolimaja asukohta suur klassitais sealse koolis õppinute järglasi, külaelanikke ja külalisi. Kohale oli saanud ka Viljandi maa- vanem Lembit Kruuse.

Mälestuskivi paigaldamise mõtte üks algatajaid on Kildu kooli 1958. aastal lõpetanud Pikkar Joandi. Kivi lasi kohale viia Sürgavere Põllumajandusühistu esimees Aarne Ots.

Mälestuskivi avamise tseremoonia algust kuulutas Taavi koolikellaga, seejärel mängis Hans-Kristjan Reimann trompetil Mozarti „Cavantina“. Avasõnad ütles Jüri Hansen ja seejärel eemaldasid plaadilt katte Aimur ja Pikkar Joandi. Aimur Joandi tänas oma sõnavõttus neid, kes olid paigaldanud kivi ja teinud annetusi plaadi valmistamiseks. Annetajaid oli kokku 23 – Kabila koolis õppinute järglased ja endised Kildu kooli lõpetajad. Suurim annetaja oli Kildu kooli lõpetanu, kinnistu omanik, vallavolikogu liige Olavi Udam.

Aimur Joandi tutvustas lühidalt kooli ajalugu. Maa- vanem kiitis algatust, mis on tehtud endiste kooli kohtade

Ühispilt mälestuskivi avamise üritusest jäi päeva meenutama.

FOTO: Erakogust.

tähistamiseks. Märkimist vajaks veel mitmed koolimajad, kus on antud haridust paljudele põlvkondadele.

Vihmase ilma tõttu jätkus ajalootund Sürgavere pargis asuvas ait-muuseumis, kus uudistati nii vanu põlvkondadele kui ka kooli ja igapäevase eluoluga seotud esemeid. Maitsti kodus küpsutatud leiba ja karaskit.

Muuseumis rääkisid Suure-Jaani kihelkonna koolide ajaloost agronoom Aimur Joandi, majandusteadlane Pikkar Joandi ja muuseumi perenaine Endla Reimann. Ajaloolane Uno Ojala on aidanud mitmel koolil uurida nende ajalugu ning ta meenutas mõningaid fakte ja tähelepanekuid koolide talletatud ajaloo ja mäles-

tuste seosest.

Pikkar Joandi ütles: „Suure-Jaani vallas on säilinud küllaltki palju endisi koolimaju ja mitmel pool on need tähistatud, nagu Suure-Jaani linnas Suure-Jaani kihelkonnakooli ja Suure-Jaani algkooli asukohad Köleri tänavas. Samuti on tähistatud Metsküla kooli (1861–1968) ja teiste koolide asukohti. Suure-Jaani kihelkonnas säilinud koolimajad või nende teadaolevad asukohad oleks tarvis kaardistada ja tähistada ning koostada nende koolide lühikirjeldused.

Kildu põhikooli kujunemise ajalugu on otseselt seotud Kabila, Epra, Järavere, Metsküla ja Sandra ning vähemal määral Rääka ja Kaansoo koolidega. Praeguse Sürga-

vere põhikooli kujunemise ajalugu on seotud Paju, Kookla ja Lohavere koolidega.“

Kas Suure-Jaani vallavalitsus toetaks kooli asukohtade tähistamist? Me ei tohiks unustada paljude aastate vältel haridust andnud asutusi.

Siinjuures pöördun valla elanike poole, kelle esivanemad on õppinud nüüd juba ajahõlma vajunud koolides: kui teie valduses on vanu fotosid, tunnustusi või muud materjali Suure-Jaani kihelkonnas töötanud koolidest, siis palun võtta ühendust Suure-Jaani valla kultuuri- ja haridusnõuniku Jüri Hanseniga.

Endla Reimann

„Kultuuridevahelised erinevused meie igapäevaelus“

Projektis osalejad.

FOTO: Erakogust.

23.–30. juulil leidis aset noortevahetuse projekt „Kultuuridevahelised erinevused meie igapäevaelus“ Slovakkias, Žilinas. Rahvusvaheline noortevahetus on erinevatest kultuuridest pärit noorte kohtumine, kus räägitakse neile huvitavatel teemadel ning saadakse teadmisi kultuuridevahelistest erinevustest. Antud projektist võttis osa 31 noort Slovakkias, Prantsusmaalt ja Eestist. Eesti grupi moodustasid 11 Sürgavere Põhikooli õpilast 7.–9. klassist.

Projekti vältel räägiti pisi-kestest erinevustest, millest võis kas või juba koosoldud ajal aru saada. Näiteks, kui erinevad näevad välja kolme kultuuri hommikusöögid või noortepeod. Kui ühes kultuuris on tavaks, et igaüks sööb hommikuputru televiisori ees oma lemmikprogrammi vaadates, siis teises Euroopa otsas nauditakse tunni aja sees nii seltskonda kui ka kohvi.

Noored, kes projektis osalesid, valmistasid nelj videot. Video valmistamise teemad ning meetodid olid iga päev erinevad. Esimese päeva teema

oli „Hommikusöök Tiffany juures“, kus filmile said pandud erinevad kombid hommikusöögi ajal. Seejärel tuli kokku panna film 20 fotost, teemaks „Meie pidu fotodel“, oma riigi ajaloolisest sündmusest valmis kolm filmi teemal „Elas kord...“, mis jäädvustati tummfilmina must-valgelt ja noorte reaktsiooni erinevate maade muusikast filmisid grupijuhid teema all „Muusika. Reaktsioon“. Kõik 12 filmiklippi said välja antud ühel DVD-l. Kaheksa Slovakkias veedetud päeva jooksul analüüsiti kultuuridevahelisi erinevusi

läbi huvitavate mängude, filmitegemise, meeskonnatööde ja võistluste. Õhtuti toimusid kultuuriõhtud, kus iga riik pidi tutvustama oma tavaid, kuulsaid inimesi, traditsioone, toitu, muusikat jne. Projekti oli võimalik ka osaleda foorumteatri etendusel, mis andis võimaluse ennast panna vahetusõpilase rolli ning leida lahendus probleemile, mis oli tekkinud just kultuuridevahelise erinevusest. Loomulikult ei jäänud ära ka seikluslik matk Tatratesse ning meelde jääv päev Bratislavas.

Suured tänud Sürgavere Põhikoolile meeldiva koostöö eest, kõikidele õpilastele ja nende vanematele ning loomulikult juhendajale Kersti Varblasele. Antud projekti rahastas Euroopa Liidu programm „Youth in Action“.

Merit Varblane
projektijuht

Kuidas Kildu lapsed laulupeol käisid

Kui Kildu Põhikooli laulupeo esindus lauluväljakule jõudis, polnud proovid veel alanud, kuid ärevus ja ootus olid laste ja õpetajate näkku selgelt kirjutatud. Loomulikult ei tulnud see kõik ainult laulukaare alla pääsemise ootamisest, vaid ka suurest suminast, mis meid ümbritses. Lauluväljakul oli rohkesti seda, mis lapsi ikka köidab, nii joogipoolist kui ka jäätist, mis palava ilmaga mitte kedagi ükskõikseks ei jätnud. Tuli tublisti vaeva näha, et mitte kohe oma eurosid laiaaks lööma hakata. Varsti hakkasid siiski proovid ja need polnud enam nii mõnused, sest keskpäevane päike paistis nii, et hing tahtis kinni jääda ja vahepeal tuli üsna mitmel laululapsel veidikeseks varju minna, et uuesti laulda ja püsti püsida jaksaks.

Esimene proov seljataga, siirdusime sööma. Ja nüüd küll meie poolt suur kummardus kokatäidele ja kogu söögiga tegelevale meeskonnale – söögid olid supermaitsvad ja nälga ei tundnud keegi. Peale kuuma sööki läksime end jahutama kombel, mis mandrerahvale muidu igapäevaselt kättesaamatu on – kastsime jalgu merevees ning mõnel marakratil sai märjaks terve selg ja püksidki. Kuid sellest polnud midagi, nii kuumal päeval kulub see igati ära.

Õhtusel ühendkooride proovil saime juba tunda, mis tunne on olla üks suurest rahvahulgast ja laulda laulu, mis on vanem kui lapsed ise ja mille autor neid kaugelt lauluväljaku servalt kuulab. Proov seljataga, võisime minna öömaja otsima. Kuigi päev oli olnud pikk ja väsitav, jätkus lastel veel jaksu selle maja nurgatagustega lähemalt tuttavaks saada. Mis viga sellises suures majas peitust või luurekat mängida! Kuid keskööks jäi maja siiski vaikseks. Igaüks puhkas, sest ees seisis tähtis päev – rongkäik ja laulupidu.

Me ei jõudnud kuidagi ära oodata, millal me ometi rongkäiguga koos liikuma võime hakata. Lõpuks liikuma saades ehmatas see meid siiski korraks ära – nii palju rahvast muudkui hõiskamas ja huilgamas ja plaksutamas. Kui kuulsime teisi enda selja taga muudkui laulujuppi kordamas, hakkas meil pisut kõhe, kuid varsti kogusime meiegi julgust ja hõiskasime „Elagu! Elagu! Elagu!“ nii koos nendega, kui ka enne ja pärast neid. Ka käed tõusid lauluväljakule lähenedes aina rohkem ja rohkem taevale lähemale. Isegi presidendile, kes meile tee ääres mõnustasti vastu muheles, hõiskasime „Elagu!“. Ja nii see rongkäik lõppeski, varem, kui oleks osanud oodata ja kui vaimud olid valmis esinema minekuks.

Laulda oli uhke tunne küll. Laulud olid ju selged ja päikegi end peopäevaks veidi tagasi tõmmanud ning laskis enda asemel ka meil veidi särada. Lisaks oli meie ees kokkuloetamatu arv inimesi, kes kõik olid meid kuulama tulnud. Laulmisest veidi puhanud ja endile pisut varjulise koha leidnud, otsustasime end natukese hea ja paremaga premeerida. Suundusime kioskite poole. Jäätis ja limonaad ja kali – küll need maitsesid ikka head. Ja oligi käes jälle laulma minna, laulda ühendkooride hulgas, kus inimesi oli nii palju, et meie enam astmetele ei mahtunud ja seisime „põrandal“, kuid uhket tunnet see ei vähendanud. Laulda laulu, mis räägib tõsistest asjadest; laulda laulu, mis on vanem kui laulja ise; laulu, mis on isamaast ja kogu publik seisab püsti ja laulab kaasa – isegi sõna „uhke“ tundub selle jaoks pisut lahja olevat – see on lausa uhkemast uhkem. Nii meie esimene laulupidu lõppeski, pooleldi higi ja pooleldi tundepisaraid pühkides.

Ja seni, kuni meil kõigil need sajad korrad „Elagu!“ hüüdmist ja tunded, mis meid lauluväljakul ühena sajast tuhandest tundes valdasid, meele püsivad, elame me õnnelikult järgmise laulupeoni.

Kersti Reinapu

Noortebändide pidu Suure-Jaanis

5. augustil toimus Suure-Jaanis kohvikus Arturi Juures noortebändide pidu. Ürituse idee tekkis Kreete Mägil ja ka mina sain talle veidi abiks olla. Kui Euroopa Sotsiaalfondist korraldamiseks vajalik raha saadi, tekkis võimalus see mõte Suure-Jaani noortekeskuse abiga teoks teha.

Bändide muusikastiilid olid üsnagi erinevad, loodetavasti leidis midagi igale maitsele. Õhtu alustas omanäoline To The Roots, kellele kohe fännid lava ette kaasa elama läksid. Teisena astus üles Mustla rokkbänd Penak. Nende laulja pidi küll haiguse tõttu puuduma, kuid head muusikat saime siiski kuulda. Hoopis teist sorti instrumentaalmuusikat esitas Olustvere bänd Swingers. Peale eelviimast, Suure-Jaani kaverbändi Pure, astus lavale Viljandimaa Noortebändide

Suure-Jaani noortebänd Pure.

FOTO: Tauri Pihlak.

võistluse võitja RaudRaev.

Ürituselt käis läbi üle 140 inimese ja tagasiside oli väga positiivne. Õhtu edenedes liikus rohkem publikut ka oma kaugematelt istekohtadelt lava ette, nii et bändid jäid esine-

misega rahule ja see oli ka kohaletulnud inimeste jaoks kena õhtu väljas koos nauditava muusikaga.

Täname kõiki abilisi, kes noortebändide peo võimalikuks tegid – Euroopa Sotsiaalfondi

noortelalgatuse fond, Suure-Jaani Noortekeskus ja kohvik Arturi Juures.

Karmen Kink

Kaks päeva teatríte pidu Kuhjaveres

Algus lk 1

Kõik kulges plaanipäraselt, isegi laupäevane tasane vihm ei heidutanud kedagi. Kuna etenduspaigaks oli sel aastal vaid külamaja terrass ja publiku jaoks suured telgid, siis jäidi kuivaks. Eriti rahul olid teatritrupid, kes taluüvedel mängides oleksid olnud lageda taeva all.

Kohal olid oma tuntuud heades Avinurme Suveteater naljamänguga „Armukarussell“, Sulbi külateater „Farmis on ainult naised“, Paide Huviteater „Poolteel puu otsa“, Põltsvaere Põrpijad „Rikka õelusel pole piire“, Tánassilma Pupu-Jukud omaloomingulise tantsu- ja laulumänguga „Viimane võimalus“.

Eriti tore on see, et Suure-Jaani vald oli esindatud kolme trupiga. Sürgavere näitering oli kohal Eduard Vilde näitemänguga „Klamanni emanda kosi-

lased“. Suure-Jaani Tegeltkah! Johan Bechteri „Üks kiri“ oli taas suurepärase monoetendus Margus Mankinilt. Väga vahva etteaste „Vaeslaps ja talutütar“ tegid Tääksi kooli 4. klassi lõpetanud lapsed. Õpetaja Silva juhendamisel oli laval klass täies koosseisus. Kahjuks oli see neile viimane ühine näitemäng. Särtsu lissid iluvõimlejate suvelaagri etteasted.

Publik tegi taas mõlemal päeval oma otsustused lemmikute osas.

Laupäevase üheksa etenduse järel kokkuloetud sedelitel selgus järgmine eelistus:

- parim naisosatäitja Kersti Sillaots Seasaare Näitemängu Seltsist Mari rolli eest „Päike südames“.

- parim meesosatäitja Erich Einstein Paide Huviteatrist kindrali rollis „Poolteel puu otsa“

- parim näitetrupp Seasaare Näitemängu Selts Viljandist Pühapäeval selgus seitse etenduse seast järgmine valik lemmikuid:

- naisosatäitja Natalja Remmel Võhma trupist Rassijad Jüri Tuuliku monoloogi „Võimendus“ etendamise eest

- meesosatäitja Tõnis Riisk Põltsvaere Põrpijatest Aadu rollis „Rikka õelusel ei ole piire“

- näitetrupp Pupu-Jukud Tánassilma rahvamajast.

Vabariigi kultuuriminister Rein Lang, kes sai viibida Kuhjaveres vaid paar tundi, jäädvustas külastuste raamatusse mõtte: „...väga vahva ja vajalik üritus teatrikultuuri hoidmisel ja edendamisel.“ Oli tore, et Eesti iseseisvuse taastamise 20. aastapäevale pühendatud teatripäevadel oli tervitus ka valitsuse esindajalt.

Teatripäevade patroon Kalju Komissarov võttis kahepäe-

vase teatripeo kokku: „Sellist sündmust on kindlasti vaja, seda näitab nii esineda tahtvate teatritruppide rohkus kui ka publiku suurenev hulk. See traditsioon väärib jätkamist ja keskkond ning eestvedajad on suurepärased. Aastatega on truppide tase tublisti paranenud ja arengut on märgata.“

Tánukontserdi sisustasid seekord fantastilised flamencotantsijad Keilast Ave Tormi ning Rannu rahvamaja tantsutrupp Õunake Helen Vilu juhendamisel.

Vii külateatrite päevade korraldajad olid kõik, kes meid oma osalemisega toetasid ning Suure-Jaani vallavalitsust projekti kaasrahastamise eest.

Urve Mukk
üks korraldajatest

Noored töötud saavad õppida palkmajaehitajaks või aednikuks

Novembrikuust saavad alustada Pärnumaa kutsehariduskeskuse Voltveti koolituskeskuses Tihemetsas aianduse ja palkmajaehituse kutseõpet pikaajalised töötud noored. Õppegrupid moodustatakse 16–29-aastastest Viljandimaalt, Pärnumaalt või Läänemaalt pärit noortest, kes on Eesti Töötukassas töötuna arvel olnud vähemalt 6 kuud.

Õpingud on tasuta, neid rahastab meetme 1.3.1 „Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine“ raames Euroopa Sotsiaalfond. Õppe- ja praktika ajal makstakse osalejatele stipendiumi, sõidutoetust ning tasutakse majutuskulud õpilaskodus. Lisaks on ette nähtud individuaalne ja grupisisene nõustamine praktikale suundumisel ja praktika ajal.

Õppetöö algab 1. novembril 2011 ja kestab 1 aasta. Õppegrupid moodustatakse aianduse eriala puhul 10 ja palkmajaehituse puhul 12 õpilasest.

Aianduse õppekava läbinud õpilane omab teadmisi taimede paljundamise ja pookimise kohta, oskab sooritada praktilisi aiatöid, teab, kuidas kasutada aiatöömehhanisme ning kuidas hoida korras aiatööriistu. Palkmajaehituse õppekava läbinud õpilane omab teadmisi ja oskusi töötamiseks palkmajade ehitajana puitmaju tootvas ettevõttes.

Pärnumaa Kutsehariduskeskuses on abiaedniku töökohast õppevormi rakendatud juba 5 aastat, palkmajaehitaja osakusõppekava töötati välja 2010.aastaks.

Kontakt: projektijuht Maarja Lenk, maarja.lenk@hariduskeskus.ee, telefon 449 1062; 5665 5063

Mažoretid ja muusika – Wersalinka 2011

Elzbieta on poola-inglise keele tõlk.

Poolast Valgevenesse ja sealt Eestisse – bussiga.

Kolmeaastaselt Wersalinkaga reisima hakanud Marta on nüüd juba üheksane ja tema etteasted keerulisemad kui varem.

Lomžas tundis Wersalinka vastu huvi televisioon, filmides nii proove kui kontserte ning tehes intervjuu Tomasz Czarnecki ja Waldemar Borusiewicziga.

Kontsert Valgevenes Varantsani külas.

Mažoretid Pärnus.

Esimene kontsert õhtuses Lomža uusrajoonis.

Kõige auväärsemad vaatajad.

Lomžast pärit mažoretid, Marzanna, Tori põrgu ja Eesti sõjameeste mälestuskirik.

Mažoretid, „loožis“ istujad ja tulevased mažoretid.

Poola Armeepäeval Lomža katedraalis.

Wersalinka lipuehteis Sindi seltsimaja ees

Esimeses reas Juuli, Artur, Lylija, teises reas Mai, Anu ja Tauri.

Tori prügikastidki tunduvad tüdrukute taustal kaunimad.

Lomža pargis, kus orkestril kontsert toimub, on rohkelt spordimasinaid ja neil palju uudistajaid – proovivad neist masinaist mõnda ka orkestri noored.

Alati rõõmsad Ave ja Lylija. Wersalinka muutis värvikamaks ka rahvusvahelise puhkpillifestivali „Mürsub pill“.

FOTOD: Leili Kuusk.

Hoitudised – traditsioon läbi aegade

Läbi aegade oleme meie, põhjamaa rahvas, ikka sügiseti looduse ande talveks tallele pannud. Igal põlvkonnal omad võimalused, omad traditsioonid. Kui vaadata aastatetaguseid hoidistepäevadeid, siis jäävad silma enamasti vesi- ja hapendatud hoidiste retseptid, seejärel suhkruhoitudised. Aja muutudes on muutunud ka puu- ja köögivilja säilitusmeetodid. Veel kakskümmend aastat tagasi oli üsna normaalne, et suvelõpud möödusid hoidiseid keetes, kuumutades, marineerides. Täna on päeval on võidukäigul toiduainete sügavkülmutamine. Kindla koha on säilitusmeetodina hoidnud toiduainete kuivatamine.

Kiire elutempo ning laienev hoidiste sortiment kaubandusvõrgus on tinginud ühelt poolt selle, et tugevasti on vähenenud hoidiste valmistamine kodudes – mis aga ei tähenda, et moosikeetmise aeg on sootuks ümber saamas.

2006. aastal kogunes sadakond Eestimaa perenaist Olustvere Maamajandus- ja Teeninduskooli, et kinnitada veelkord: Eestis on aastasadade jooksul valmistatud häid koduseid moose, kompotte, siirupeid, mahlu ja veine. See traditsioon pole kuskile kadunud ja kogub tasapisi hoopiski uut jõudu.

Teisel ja kolmandal moosimesil 2007. aasta märtsis ja septembris arutlesid kokkutulnud juba tõsisemate teemade üle. Kuidas kodus tehtud hoidised pääseksid turule suurtootjatega konkureerima; millised on tunnustatud kodukööki sisseseadmise võimalused. Kuulati huviga väikeettevõtjate kogemusi, kel sellelaadne

kogemus juba olemas.

Kuuel aastal on hoidistemessil osalenud üle 200 perenaist, kes töid messile kaasa ligi 700 purki erinevaid hoidiseid nii oma kui naabrinaise keldrist. Igal üritusel on kõik osalejad saanud ka hoidiseid hinnata ja nii on välja selgitatud parimad moosid ja soolased hoidised; ühtlasi on samas vahetatud ka retsepte ja kontakte. 2007. aastal välja antud trükis „Kodused hoidised“ sisaldab kolme aasta „parimaid palasid“ Eestimaa perenaiste leidlikkusest hoidiste valmistamisel.

Kui läbi hoidistemessi ajaloo üllatustehoidiseid ritta seada, siis I hoidistemessil oli suurimaks üllatajaks porgand ja sellest valmistatud hoidised; II hoidistemessile oli palju toodud kompotte ja moose, mille põhikomponent oli õun, III hoidistemess üllatas astelpaju ja banaanihoitudise rohkusega. IV hoidistemessi märksõnad olid kõrvits ja rabarber, rääkimata Naabrimehe sakuskast ja teehehe moosist, V messil kõrvits ja rabarber ja VI oli tunda suure seenesaagi rikkust, mida oli purki pandud erinevates variantides – veel olid üllatajaks karulauk ja kaalikamoos.

Ja nagu teavad rääkida esiemad – pane igale retseptile juurde katsetuste killukesed, raasuke rõõmu ja hulganisti hingesoost ning just see annab sinu moosile selle maitse, mida mitte kellelgi teisel pole.

Hoidistemessid, mida on korraldanud Olustvere Maamajandus- ja Teeninduskool koostöös EV põllumajandusministeeriumi ja liikumisega Kodukant, on näidanud, et Eesti pere-

FOTO: Erakogust.

naised jätkuvalt valmistavad kodudes erinevaid salateid, moose, kompotte – ja et kõik need tooted ka mitu aastat kenasti säilivad.

Kui oled oma suvelõpu saagi üle vandanud, siis arutle, kas Sinu keldriüülil on olemas ahvatleva väljanägemisega moosipurk, mis maitseb sama hea kui välja näeb? Too oma hoidis võistlema! Arutle koos naabrinaisega ka tema keldrisaagi üle ja tulge koos! Või veel parem – võtke meespere kaasa, sest samal ajal toimuvad Olustveres künnevõistlused ja tegevust on ka lastele.

VII HOIDISTE MESS toimub Olustvere leivakojas laupäeval, 24. septembril kell 11–15.

23.–24. septembril Olustveres KÜNNIVÕISTLUSED.

Tiina Randaru

Rebaseretk 2011

Kaitseliidu Sakala malev kutsus kõiki 24. septembril toimuvale traditsioonilisele rännakule „Rebaseretk“. Seekordne retk toimub Viiratsi valla aladel.

Rännak on pühendatud kunagise Sakala maleva instruktori leitnant Alfons Rebase ja tema sõjameeste mälestusele. Alfons Rebane oli üks tähelepanuväärsemaid eestlastest sõjamehi Teises maailmasõjas. Võideldes idarindel 1941–1944 tõusis ta auastmelt kolonelleitnandiks, kelle pataljon pidas Volhovi ääres kinni vastase võimsa pealetungi. 1944. aasta sügisel taganes Alfons Rebane väikse võitlejate rühmaga Eestist välja läände. Sõja viimastel kuudel võitles ta Saksamaal Oppelni all, murdis korduvalt välja vaenlase piiramisrõngast ja tõi sealt viimaks välja ka oma üksuse staabi. Teenete eest sai ta Saksamaa selle aja kõrge autasu – Rüütliristi tammelehtedega.

Rebaseretke eesmärk on osalejate füüsiliste võimete proovile panek ning Sakala maleva tutvustamine maakonna elanikele ja külalistele.

Rännak ei ole mõeldud ainult Sakala maleva kaitseliitlastele, vaid sellest võivad osa võtta kõik soovijad. Osalejate vanus, auaste ja sugu ei ole Rebaseretkel olulised. Ürituse õhkkond on alati olnud sõbralik ja sportlik. Rännakul saab valida endale sobiva liikumistempo.

Osaleda on võimalik nii võistlus- kui ka vabakategoorias, neist parematele on auhinnad. Koormusega raja läbijatele kehtivad varustuse nõuded. Retke juhend maleva kodulehel: www.sakala.kaitseliit.ee

Rebaseretke pikkus on ligikaudu 30 kilomeetrit ja selle läbimiseks on aega seitse tundi. Kõik aja sees lõpetanud saavad tunnistuse. Osalemiseks saab registreeruda **16. septembri kella 15-ni telefonidel 717 9219 ja 5344 8907** või e-posti aadressil piret@naiskodukaitse.ee

Registreeruda on võimalik ka **võistluspäeva hommikul**. Kogunemine 24. september 2011 kell 8.30–9.15 Sakala maleva staabihoone juures. Rännaku start Vana-Võidust Viljandi Ühendatud Kutsekeskkooli uue õpilaskodu juurest kell 10.00.

Tiina Ott

Naiskodukaitse Sakala ringkonna esinaine

Kõidama küla I meistrivõistlused rannasulgpallis

Meeste esikolmik: Tarmo Sukk, Tarmo Sengbusch, Kristjan Kuusik.

FOTO: Marlen Silm

6. augustil toimusid esimesed Kõidama küla meistrivõistlused rannasulgpallis. Kõidama Küla Seltsi poolt korraldatud üritusel oli kohal 13 osalejat, mis oli võistluste korraldamiseks väga sobiv. Ilm soosis mängijaid ja võistlused said edukalt läbi viidud. Meistrivõistlused ja võidukarika said koju viia Tarmo Sengbusch ja Piia Saarepera.

Täname osalejaid, perekond Sukka, kelle liivaplatsil ettevõtmine toimuda sai ning Suure-Jaani Vallavalitsust osutatud abi eest!

Kõidama Küla Seltsi nimel
Marlen Silm

Suure-Jaani vilistlasturniir – juba viiene

Aasta oli siis 2007, kui endised Suure-Jaani koolipoisid-tüdrukud kogunesid, et üheskoos malet mängida. Ettevõtmisest on traditsioon saanud, sest sel aastal toimub turniir juba 5. korda. Võib ju öelda, et väikene juubel. Kahel aastal on võitnud Aivo Hommik ning ühe korra Jüri Siigur ja Jüri Hansen. Kõige rohkem osalejaid (18) oli 2009. aastal.

Selle aasta vilistlasturniir toimub 17. septembril algusega kell 11 Suure-Jaani Gümnaasiumis. Osalemistingimus on seotus Suure-Jaani kooliga. Kõik need, kes Suure-Jaani Gümnaasiumis on õppinud, õpetanud või töötanud mõnel muul alal, on oodatud. Oma osalemissoovist andke palun teada hiljemalt 13. septembriks telefonil 517 9379 Jüri Hansenile või aadressil jyri.hansen@suure-jaani.ee.

Jüri Hansen

õpilane aastatel 1964–1975

OMALOOMINGUT

LUULETUSI OLUSTVERE PÕHIKOOLIST

Sõprus on usaldus üksteise vastu, kus loevad ühised huvid ja võrdsus.

Tuleb olla abivalmis ja teha head, siis tunned ka ennast heana.

Tuleb olla aus ja rääkida tõtt, siis sõprus ei purune iial.

Pead aitama hädas, pead aitama rõõmus, siis tead kõigest, mis sõbraga toimub.

Kristi Rahulaan
7. klass

Sõprus on imeline, see on hoolimine. Sõpra võin usaldada, iial ei unusta teda.

Koos me oleme palju, ajame juttu ja räägime nalju. Sõber on aus ja hea, seda ma meeles pean.

Maarja Melani Pastak
7. klass

Ükskord ma nägin sõbrapäevaund. Seal olid südamekujulised pallid, natuke suhkruvatilund ja inimesed kallid, väga kallid.

Seal olid maitvad šokolaadipuud, hunnikute viisi sõbrapäevakaarte ning palju, palju toredat muud.

Ja nii ma leidsingi sõpruse aarde.

Anu Korsar
7. klass

Sõprus on usaldus üksteise vastu, kus loevad ühised huvid ja võrdsus.

Tuleb olla abivalmis ja teha head, siis tunned ka ennast heana.

Tuleb olla aus ja rääkida tõtt, siis sõprus ei purune iial.

Pead aitama hädas, pead aitama rõõmus, siis tead kõigest, mis sõbraga toimub.

Kristi Rahulaan
7. klass

Meie sõprus, kirgastunud aja tervendavates voogudes, helendab üle tänase ja õnnistab.

Ene Kõvatomas
eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Kaitseliidu Sakala malev pakub aktiivsetele kodanikele võimalust tegutsemiseks **vabatahtlike noortejuhtidena.**

Noortejuhi töö eesmärgiks on läbi skautlike kasvatusmeetodite tõsta noortes kodanikutunnetust, korraldada noortele nende vaimset- ja füüsilist võimekust arendavat tegevust, koordineerida piirkonna noorte osalemist maleva- ja vabariiklikel väljaõppeüritustel.

Lisaks noorte tänutundele ja lugupidamisele pakume rühmajuhile omalt poolt:

- head seltskonda maleva vabatahtlike noorsootöötajate meeskonnas;
- laia tutvuskonda noorsootöoga tegelevatest inimestest Eestis ja välismaal;
- tasuta noorsootöö alast koolitust ja praktiseerimist laagrites, matkadel, mängudes jm;
- praktilist planeerimis- ja juhtimiskogemust;
- tutvumist kaunita kohtadega maakonnas ja vabariigis.

Täiendavat informatsiooni annab maleva noorteinstruktor Ain Laane – ain.laane@kaitseliit.ee, telefonid 717 9218, 528 5749.

Suure-Jaani valla sotsiaalosakond tänab 12 pere esimesse klassi mineva lapse nimel Eesti Punast Risti ja Viljandi Rimi Supermarketit koolitarvete ostmiseks annetatud raha eest.

Vastemõisa Lasteaed Päevalill

ootab lisa oma lasteperre. Küsi lisa telefonil 439 7295

Kõidama lasteaia Traksik on neli vaba kohta lasteaia-ealistele lastele

(kolm kohta on vanusele 2-4 ja üks koht on vanusele 5-7).

Lasteaia kohta soovi korral võtta ühendust telefonil 437 1237 või tulla kohapeale.

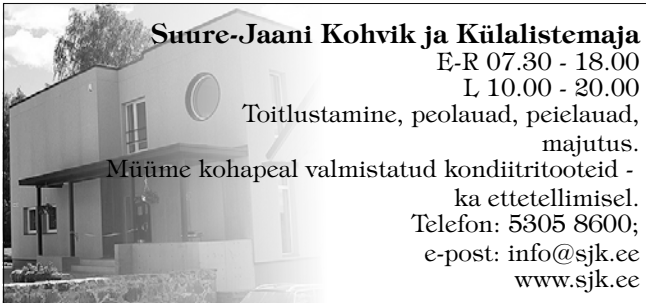

Kildu Põhikoolis alustab oktoobris tööd 2012. aasta 1. klassi eelkool. Täpsem info: e-posti aadressil ene@kildu.vil.ee või telefonil 5331 6585.

Suure-Jaani Külalistemaja kohviku saalis

URVE SUNNY-DZIDZARIA näitus "Eluandud" - portreed.

Paljude portreede kujutatud isikud, nagu näiteks Mart Saar, on seotud Suure-Jaani kandiga. Näitust on võimalik vaadata kuni 15. novembrini.

Suure-Jaani Kohvik ja Külalistemaja
E-R 07.30 - 18.00
L 10.00 - 20.00
Toitlustamine, peolauad, peielauad, majutus.
Müüme kohapeal valmistatud kondiitritooteid - ka ettetellimisel.
Telefon: 5305 8600;
e-post: info@sjk.ee
www.sjk.ee

Mälestame

JOHAN MÄNDLA

29.11.1932 - 22.07.2011

AIVAR OTSUS

26.06.1960 - 01.08.2011

JAAN SEINOJA

25.02.1955 - 02.08.2011

ARTEMI KALJULA

25.01.1929 - 04.08.2011

HANS PETERSON

28.11.1934 - 12.08.2011

ÜLO SOOLO

06.12.1933 - 12.08.2011

ÜLO EHALA

03.11.1935 - 14.08.2011

EVALD MAIDLA

03.07.1928 - 21.08.2011

LUDMILLA

ROTHBERG

01.06.1959 - 24.08.2011

Eesti Erametsa OÜ
ostab
METSA-KINNISTUID
Telefon 507 2544

MÜÜA

Müüa privaatne ja hubane kodu Tääksi keskuses. Kinnistu 5133 m², maja renoveeritud, 2 tuba, köök, san. sõlm. 31000 €. Telefon 5660 7969.

ÜÜRIDA

Noor pere soovib mõistliku hinna eest üürida pikemaks ajaks elamispiinda Suure-Jaani linnas või vallas. Kontakt: 5374 1442 Tarvo

Soovin üürida korterit Suure-Jaanis. Väga kiire. Pakkumised teha telefonil 5634 1477.

11. septembril kell 10-17 VASTEMÕISA LAAT

12-13 kultuuriprogramm

13-13.30 suur laada oksjon (kaupade alghind 10 senti)

13.30-17 spordiprogramm (võrkpall, tänavakorvpall, täpsusvisked ja palju muud). Laata juhib Raimo Aas.

Lisaks: "Pöörlev auto", batuut, elektriautod, lille- ja käsitöönäitused, 10-sendi loterii jm. Avatud on puhvet.

LÄKI LAADALE!

MTÜ Ühtne Võhmaküla korraldab

17. septembril kell 11

Võivaku (Mudiste) tiigi kaldal

SÜGISANDIDE JA KÄSITÖÖLAADA.

Info ja registreerimine telefonil 5361 7343 Ilvi

VILJANDI KUNSTIKOOL KUTSUB! SEL AASTAL SISSEASTUMISKATSEID EI OLE! KÕIK HUVILISED ON OODATUD!
22. august - 9. september
UUTE ÕPILASTE REGISTREERIMINE kell 15.00 - 18.00

KURSUSTELE SAAB END KIRJA PANNA: 53 313 885 · www.viljandikunstikool.ee

Suure-Jaani Huvikool soovib kõigile õpilastele, õpetajatele ja lastevanematele loovat ja teguderohket kooliaastat!

Ringid alustavad tegevust

5. septembrist.

Oodatud on kõik endised ja ka uued õpilased.

Registreerimine e-posti aadressil

huvikool@suure-jaani.ee või telefonidel

437 2051, 5649 0702.

Täpsem info ringide ja nende toimumisaegade kohta kooli kodulehel: <http://huvikool.suure-jaani.ee>

SALVA
KINDLUSTUS

Annan konsultatsiooni kõigis kindlustusliikides.

Samas kindlustuslepingute sõlmimine.

Telefonid 433 4186, 5635 6178, Eeri Palu

Viljandi ja Valga esinduse juhataja

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Kairi Hindriksil ja Kaido Pahapillil sündis

tütar **KÄTLIN Pahapill**

Natalja Šaroval ja Arvi Tintsil sündis

poeg **RONALDO Tints**

Jelena Gandšul ja Themuri Sulamanidzel

sündis poeg **ALEX Sulamanidze**

Urve ja Urmas Murumägil sündis

poeg **JAAGUP**

ÕNNITLEMINE SÜNNIPÄEVALAPSI!

ELLA STIIM	17.09.1914	97
ANETE ORAV	29.09.1916	95
ARMANDA MOTRITŠ	30.09.1916	95
ANNA LEESMÄE	20.09.1918	93
VILMA JÜRIADO	11.09.1921	90
ANETA LUIK	12.09.1921	90
LEIDA GRIŠAN	20.09.1921	90
CECILIA HALMAN	12.09.1922	89
MARTA MÖLDER	25.09.1923	88
MARIA HERRANEN	06.09.1924	87
AUGUST PUHU	22.09.1924	87
ANDREI ŠEFER	26.09.1924	87
ENDEL JÜRISSE	25.09.1925	86
ROSVIITA JÄRV	26.09.1925	86
SILVIA JUHKAM	30.09.1925	86
HEINO OLEV	25.09.1926	85
SILVI RINK	20.09.1927	84
GUSTAV PÄRNASALU	11.09.1928	83
JUHAN VONK	19.09.1928	83
ENDEL VINGISSAR	23.09.1928	83
IDA KÜNNAP	02.09.1929	82
LINDA LEITEN	03.09.1929	82
ELVI MÄGI	04.09.1929	82
LEA HOMMUK	07.09.1929	82
ELLI MITT	18.09.1929	82
OLEV KAUR	07.09.1930	81
ELLI KULBOK	13.09.1930	81
HELJU LENK	28.09.1930	81
MAIMU VIIGAND	06.09.1931	80
ESTE KIMMEL	06.09.1931	80
LEA LAND	10.09.1931	80
LINDA SALUMÄE	07.09.1936	75
REIN CEKULIT	13.09.1936	75
VIKTOR MÄGER	01.09.1941	70
ANTS AAVIK	11.09.1941	70
ÜLO KÄGU	28.09.1941	70
ENDEL VENDELIN	29.09.1941	70
VIRVE SALUSTE	15.09.1946	65
ÜLLE-ASTRID NÕMM	30.09.1946	65
AIRE SEERO	04.09.1951	60
EINAR MUSTONEN	10.09.1951	60
OLEV AULE	11.09.1951	60
TOOMAS ABEL	18.09.1951	60
AAVE TOOMASALU	21.09.1951	60
MEELI KAKKO	25.09.1951	60
ILSE PALTSMAR	30.09.1951	60
LEMBIT PAJO	01.09.1956	55
TIJU URBEL	02.09.1956	55
HELLE KURESSON	05.09.1956	55
TIJU VENTSEL	05.09.1956	55
ENN HELBMA	08.09.1956	55
VELLO KANGRO	19.09.1956	55
LEMBIT LAPP	22.09.1956	55
VALENTINA PERLOVA	25.09.1956	55
URVE SOO	27.09.1956	55
MERIKE SOLO	04.09.1961	50
TÖNU KUKK	23.09.1961	50
REIN RÄTSEP	27.09.1961	50
HELJU VELBAUM	28.09.1961	50

VABANDUS

25. augustil sai 84-AASTASEKS LEIDA VENDLA.

LEOLE

Suure-Jaani valla leht ilmub 1 kord kuus

e-post: leole@suure-jaani.ee
<http://www.suure-jaani.ee/leole>

Reklaamkuulutuse (kuni 250 tähemärki) hind: ettevõtjal 10 eurot, eraisikul 1 euro. Avaldame vaid reklaami, mille eest on eelneva kuu 27. kuupäevaks tasutud.

Ootame materjale hiljemalt eelneva kuu 26. kuupäevaks. Toimetusel on õigus teksti redigeerida-lühendada.

Toimetaja
Leili Kuusk, 526 9089
Lembitu pst 42, Suure-Jaani
telefon 435 5433
leili.kuusk@suure-jaani.ee

Küljendus ja trükk
OÜ Vali Press
Pajusi mnt 22, Põltsamaa
telefon 7768 871
vali@vali.ee